

PROMOȚIA '83

Institutul de teatru „I. L. Caragiale“

■ Catedra de actorie *

AGACHI FLUTUR

de Vasile Alecsandri

Clasa condusă de Grigore Gonța și de Alexandru Lazăr își propune o lectură contemporană a „veselului Alecsandri“, folosind textul unei prelucrări-localizări a două vodeviluri franțuzești, reprelucrate azi, mai bine zis scurtate. Este evident că pe autorii spectacolului i-a interesat în primul rînd veselia: cum se creează ea pe scenă și cum se transmite ea în sală, lucru mai puțin simplu decît pare la prima vedere. Cîntecul și dansul, mișcarea și replica alcătuiesc suportul unei reprezentații în care esențială este capacitatea interpreților de a se preface în bătrîni risipitori și în tineri zgîrciți,

în îndrăgostiți de toate vîrstele și în creditori fără vîrstă, deci de a întrupa sintetic stări și caracteristici, pentru a reveni apoi în corul anonimelor măști de carnaval. Experimentul a reușit — convenția este acceptată cu ușurință de spectator: faptul că Agachi Flutur, holtei de 50 de ani, este jucat de Helmut Jakobi, care nu se străduiește să compună vîrsta, ci doar ridicolul personajului, nu deranjează pe nimeni. Ridicolul, dar nu și farmecul; pentru că în această versiune regizorală Agachi trebuia să devină motorul acțiunii. În rolul avarului său nepot, Ghiță Coșcodan, Claudiu Bleonț punctează cu abilitate monomania personajului, maturitatea lui precoce și stăutură, viclenia prostească, incapacitatea de a se acomoda la starea de spirit a celorlalți, de a înțelege situația păcălitului păcălit. O moldoveancă molcomă, dar isteată, voluntară în supușenie, comică în deplină cunoștință de cauză, joacă Margareta Avram. Cristian Sofron extrage

* Vezi și „Teatrul“ nr. 12/1982.

„Agachi Flutur“ —
în primul rînd
veselia: cum se
creează ea pe
scenă și cum se
transmite în
sală...

bune efecte din tipologia general admisă a cămătarului lipsit de scrupule. Nicolae Petre, Robert Linz și Mirela Comnoiu interpretează cite două roluri, diferențiate adecvat prin mijloace de caracterizare și nu prin atribute exterioare. Mai participă la acest carnaval un ofițer agresiv și cam pleșcar (Radu Amzulescu), sluga săracă a unui om bogat — personaj al comediei dell' arte — (Florentin Dușe) și o văduvă nurlie (Camelia Maxim).

Magdalena BOIANGIU

DEȘTEPTAREA PRIMĂVERII

de Frank Wedekind

Tulburătoare incursiune în lumea de frământări adinci, de fragilitate și forță descătușată, de candoare și „gînduri vinovate“, de incertitudini și revelații, a adolescenței, piesa *Deșteptarea primăverii* de Frank Wedekind este din nou prezentă (după spectacolul din stagiunea trecută) pe afișul studioului de teatru I.A.T.C. Alegerea este justificată, textul oferind tinerilor actori posibilitatea de a studia partituri de o deosebită complexitate, cu treceri bruște de la o stare sufletească la alta, de a figura mereu alte fațete ale unor personalități în plină, dureroasă zbatere pentru autodefinire.

Simplificînd, într-o măsură, arborescența de teme, idei, motive dramatice din această „tragedie a copiilor“, spectacolul regizat de Gina Ionescu (scenografia, Puiu Antemir) pune în lumină mai ales „deșteptarea primăverii“ în simțurile și cugetele adolescenților eroi ai piesei. Se stăruie — nu neîntemeiat dar oarecum unilateral — asupra tulburărilor resimțite de aceștia, peste întregul spectacol plutește (sau, mai curînd, apasă) o negură de înrobitor-izbăvitoare senzualitate. În mai mică măsură este cercetat conflictul sfîșietor, cu repercusiuni tragice, între nevoia fundamentală de adevăr, de trăire sinceră, și presiunea mutilantă a conveniențelor.

Bine gîndită ca o evoluție de grup, în care fiecare personaj se definește prin raportarea și totodată prin delimitarea de celălalt, interpretarea, dacă nu prezintă personalități artistice pe deplin conturate, oferă, în schimb, argumente valabile, „semne“ ce trebuie luate în seamă. Margareta Avram și Radu Amzulescu intu-

iesc cu sensibilitate, cu simpatie zbaterea înspăimîntat-triumfătoare a eroilor pentru a păși într-altă vîrstă. Din linii subțiri, dar sigure, Cristian Sofron și Helmut Jacobi trasează, fiecare, o altă imagine a aceleiași tensionate, tulburătoare așteptări. Sugestivă, interesantă este diferențierea fină operată de Simona Măicănescu între neajutorarea adolescenței care-și caută adevărul și, în celălalt rol interpretat, neajutorarea mamei incapabile să pășească în „aventura“ dezvoltării adevărului. Prospețime și căldură se remarcă în jocul Cameliei Maxim; contururi exacte dau rolurilor, dar cu tentația unor îngroșări, Mirela Comnoiu și Florentin Dușe. Evoluții expresive, bine încadrate în ansamblu, semnează și Adriana Stănculescu, Robert Linz, Nicolae Petre, Cristian Rotaru.

Cristina DUMITRESCU

RÎS ȘI PLÎNS

de Ivan Radoev

Prezența actorului Petre Gheorghiu conferă acestui spectacol-examen nota aparte care-l scoate din sfera obișnuitului. Piesa autorului bulgar aleasă de clasa condusă de Octavian Cotescu și de Costin Marinescu pornește foarte bine. Se creează o situație teatrală promițătoare pe linia descoperirii acelor adevăruri pe care toată lumea le știe, dar nimeni nu vrea să le rostească. Din motive care lor li se par întemeiate, doi tineri răpesc un profesor universitar și, așa cum au auzit că se procedează prin alte părți, cer o răscurpărare. Va plăti cineva pentru libertatea profesorului sau, altfel formulat, are vreo valoare reală acest personaj care se crede o personalitate? Din păcate, autorul se încurcă în propriile premise; ceea ce promitea să devină o dezbatere rămîne o înșiruire de scene cu haz, dar fără semnificație.

Cu acea extraordinară naturalețe pe care o posedă doar marele talent, Petre Gheorghiu „conduce parada“: asimilează iute insolitul situației în care se găsește personajul și, cu resemnată înțelepciune, cu blîndă încăpăținare ne face să înțelegem că impoștura nu se referă doar la situația socială a individului, ci și la sentimente, la puterea lui de a privi adevărul în față.

Simona Măicănescu și Cristian Sofron sînt răpitorii. Asta și reprezintă pe scenă: